

ESTABILIDADE, PESSOAS, FUTURO

I. ESTABILIDADE, PERSOAS, FUTURO

I.1. Camiño da incertidume. A economía mundial encamiñada, mais aínda non fóra de perigo

Cando en plena segunda crise do petróleo John K Galbraith escribiu “A era da incertidume” para describir a situación da economía e a sociedade de finais do século XX, pouco podía aventurar as dificultades que habería de superar a humanidade nesta época de policrisis.

Hoxe, a economía mundial segue a recuperarse paseniñamente segundo o previsto, con sinais innegables de recuperación pero reflectindo os efectos do endurecemento das condicións monetarias despregadas polos bancos centrais para frear a suba de prezos.

A crise sanitaria da COVID-19 chegou ao seu fin de xeito oficial e os trastornos nas cadeas de subministración están a retomar aos niveis observados antes da pandemia. Malia unha conxuntura complicada, a actividade económica no primeiro trimestre do ano foi resiliente e estivo caracterizada pola solidez dos mercados laborais. Os prezos da enerxía e os alimentos descenderon abruptamente con respecto aos máximos acadados a raíz da invasión de Ucraína, e iso posibilitou que as presións inflacionarias mundiais minguasen máis cedo do esperado polo FMI ou a OCDE. Por outra banda, a inestabilidade financeira tras a turbulencia bancaria de marzo permanece contida grazas ás firmes medidas adoptadas polas autoridades estadounidenses e helvéticas.

Porén aínda hai moitas incertezas no horizonte como para desbotar novas complicacións.

Se ben as previsións de crecemento mundiais son lixeiramente máis favorables, aínda que moi febles neste ano para o FMI ¹, as economías avanzadas son as que concentran a desaceleración, onde o crecemento descenderá de 2,7% no 2022 ao 1,5% este ano, permanecendo nun moderado 1,4% o próximo ano.

Pola contra, para as economías dos mercados emerxentes e en desenvolvemento, segue a preverse unha repunta do crecemento, con unha aceleración interanual de 3,1% no 2022 a 4,1% este ano e o vindeiro.

(Este promedio oculta importantes diferencias entre países: nas economías emerxentes de Asia, o crecemento acadará un firme 5,3% este ano, en tanto que moitos produtores de materias primas acusarán una diminución dos ingresos por exportacións).

No que atinxe á Europa, o golpe da escalada dos prezos do gas o ano pasado, faise notar en forma de maior desaceleración, as previsións da Comisión Europea estiman que

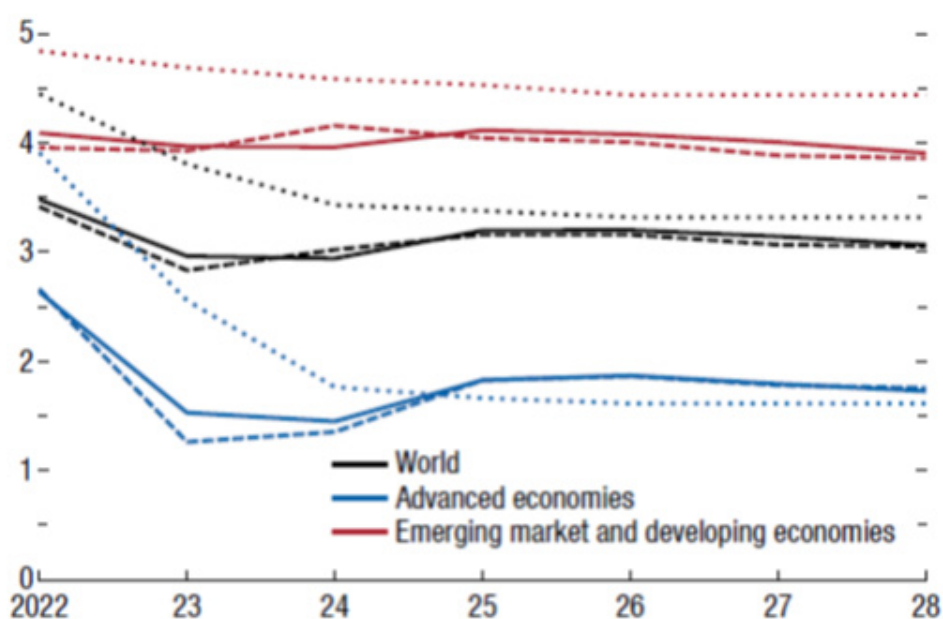
1

Un 3% de crecemento mundial FMI, perspectivas da economía mundial, informe WEO

o crecemento da zona euro se desacelerará do 3,3% no 2022 ao 0,8% este ano e a un 1,3% no 2024. Proxéctase que a inflación baixe dun 5,6% neste ano a un 2,9% no 2024, tanto as previsións de crecemento como de prezos revisáronse á baixa ao longo do ano.

O cadro seguinte mostra como teñen evolucionado as previsións de crecemento do PIB ao longo do ano pasado, e como melloran para as economías avanzadas dende primavera para 2023 e moi lixeiramente para 2024.

Gráfica I. Previsións de Crecemento. Recuperación lenta e estable

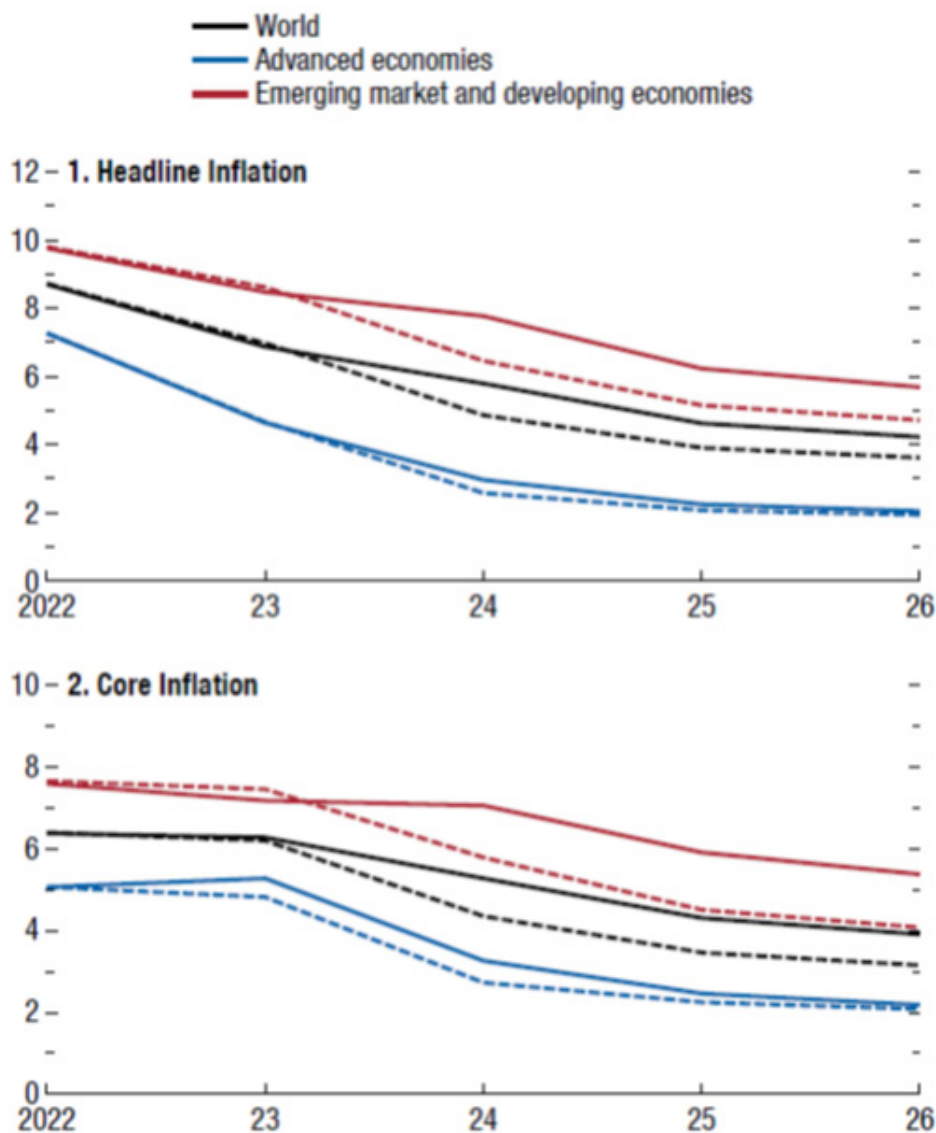
Source: IMF staff calculations.

Note: Solid lines denote GDP growth from the October 2023 WEO, and dashed lines and dotted lines denote GDP growth forecasts from the April 2023 WEO and the January 2022 WEO Update, respectively. WEO = *World Economic Outlook*.

Fonte: FMI World Economic Outlook, outubro de 2023.

De seguido se mostra tamén como a revisión de prezos evidencia a resistencia de estes á baixa, en especial da inflación subxacente, se ben coincide en que ambos índices comezan a baixar cara ás taxas obxectivo ao longo do vindeiro ano.

Gráfica II. Perspectivas de Inflación: Caendo
Inflación %, liña descontinua: previsión de abril 2023

Source: IMF staff calculations.

Note: Solid lines denote inflation rates from the October 2023 WEO, and dashed lines denote inflation rates from the April 2023 WEO. Core inflation excludes volatile food and energy prices. WEO = *World Economic Outlook*.

Fonte: FMI World Economic Outlook, outubro de 2023.

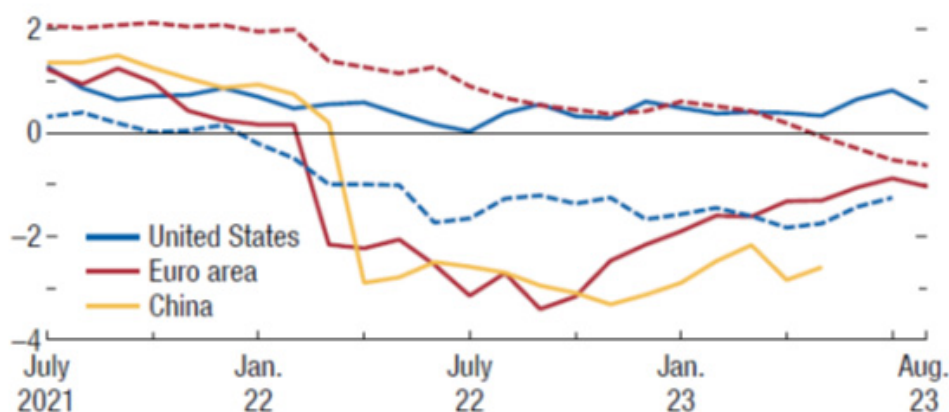
Un crecemento sobre o previsto hai un ano, e unha inflación máis baixa do previsto son boas novas, que indican que a economía mundial está ben encamiñada. Entre tanto, se ben minguan algúns dos riscos adversos detectados o ano pasado, a balanza non deixa de inclinarse á baixa.

Riscos

En primeiro lugar, cada vez hai máis sinais de que a actividade mundial está a perder forza. O endurecemento da política monetaria a escala mundial levou as taxas de política monetaria a territorio contractivo.

Isto comeza a impoñer un lastre na actividade que está a frear o crecemento do crédito ao sector non financeiro, incrementando os pagos de intereses dos fogares e as empresas, e exercendo presión sobre os mercados inmobiliarios.

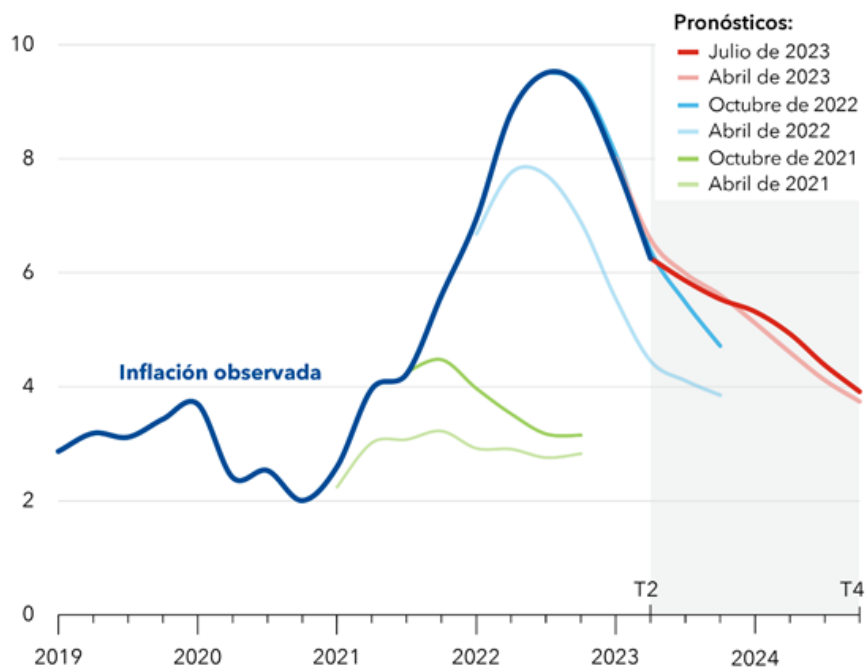
Gráfica III. A Confianza dos consumidores e negocios permanece aínda a baixa

Fonte: FMI World Economic Outlook, outubro de 2023.

En segundo lugar, a inflación subxacente, a que non recolle os prezos da enerxía e os alimentos, segue a superar os niveis fixados como meta polos bancos centrais, e prevese que diminúa de xeito gradual do 6% este ano ao 4,7% no 2024, unha revisión á alza de 0,4 puntos porcentuais. Algo máis preocupante é que se prevé que este ano a inflación subxacente nas economías avanzadas siga a rexistrar unha taxa media anual do 5,1%, que logo diminuírá a 3,1% no 2024. Está claro que a batalla contra a inflación aínda non está gañada

Gráfica IV. Inflación Xeral (Mundo % interanual)
A inflación baixa, pero o ritmo de desinflación está desacelerándose:

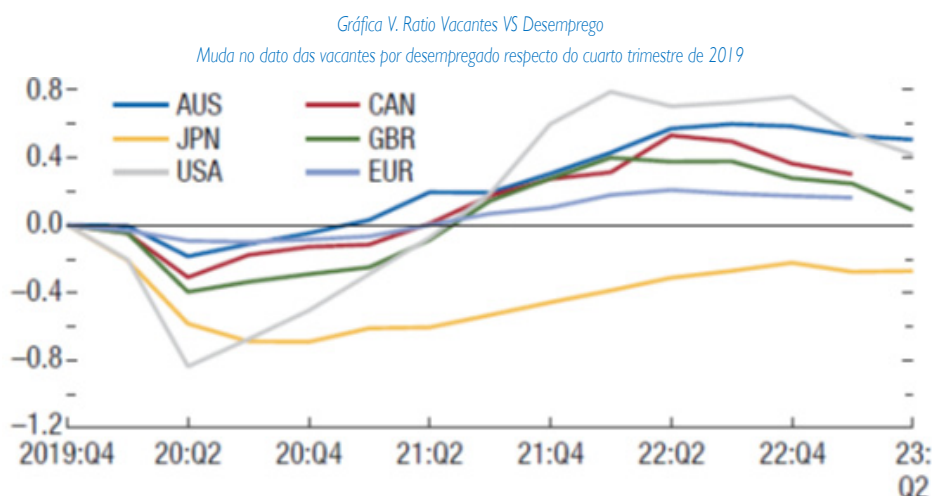

Fonte: FMI, perspectivas da economía mundial e cálculos do persoal técnico do fondo.

A persistencia da inflación dependerá en gran medida da evolución nos mercados laborais e a dinámica entre os salarios e os produtos consumibles.

Os mercados laborais seguen a amosar sinais moi alentadoras; en moitas economías podemos observar taxas de desemprego inferiores ás rexistradas antes da COVID e niveis de emprego máis altos. En termos xerais, a inflación salarial aumentou, pero a ritmo máis lento que a inflación de prezos na maioría dos países. A razón é sinxela: os prezos axústanse á alza con máis velocidade que os salarios cando a demanda nominal supera con creces o que a economía é quen de producir. Como resultado, os salarios reais diminuíron aproximadamente 3,8% entre o primeiro trimestre de 2022 e 2023 para as economías avanzadas e as principais economías de mercados emerxentes, segundo o FMI.

Os salarios reais máis baixos se traducen en custos de man de obra reducidos. Isto quizás explique a solidez do mercado laboral pese á desaceleración do crecemento e a conseguinte caída da produtividade. Pero en moitos países, o aumento observado no emprego vai alén do que cabe deducir da redución dos custos de man de obra. O seguinte cadro do FMI mostra como aínda persiste unha importante fenda entre as vacantes por desempregado dende o nivel de 2019.

Fonte: FMI. WEO Outubro 2023

Se os mercados laborais conservan o seu dinamismo, cómpre agardar que os salarios reais recuperen o terreo perdido, de xeito que a fenda prezos-salarios tenda a pechase, o FMI estima que hai espazo para unha repunta dos salarios reais sen que se desencadee unha espiral salarios-prezos.

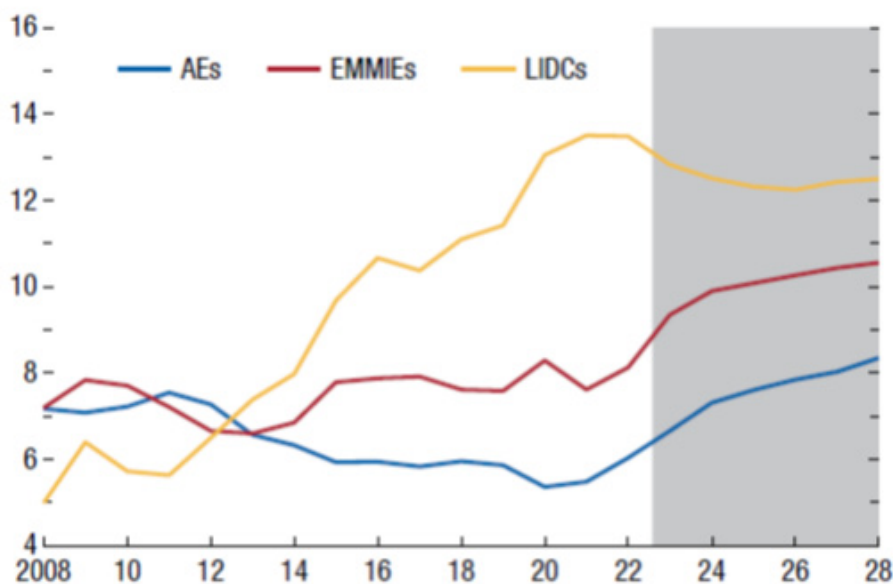
Na medida en que as expectativas inflacionarias están ben ancoradas nas principais economías, e como a economía está a desacelerarse respecto do ano pasado, as presións do mercado deberían axudar a moderar o traspaso dos custes da man de obra aos prezos.

Esta evolución no mercado laboral é de suma importancia. Polo seu impacto no consumo futuro, pero tamén pola febleza do seu fundamento, en especial se temos en conta os modestos aumentos de produto que acompañan ao actual aumento do emprego, indicativos dun deterioro da produtividade da man de obra —o produto por hora traballada—. Se esta tendencia persiste, non será un bo augurio para o crecemento a medio prazo.

Por fin, pese ao endurecemento da política monetaria e a ralentización dos préstamos bancarios, as condicións financeiras flexibilizáronse dende o episodio de tensión bancaria en marzo. En diante, o perigo é, que unha revaloración brusca —se a inflación da unha sorpresa ao alza ou se o apetito mundial polo risco se deteriora— provoque unha fuga cara a activos seguros en dólares, unha suba dos custos de endebedamento, e un aumento das tensións por sobreendebedamento.

Respecto a este último dato, a muda de tendencia dos xuros implica un cambio na pendente de custe financeiro dos servizos da débeda, que aconsella disciplinar o recurso ao déficit e comezar a xerar reservas fiscais, sobre todo nos países máis endebedados.

Gráfica VI. Pagamentos de xuros do Goberno Central. % DOS INGRESOS

Fonte: FMI. World economic outlook. Outubro de 2023

Galicia

A economía galega, fortemente vencellada ás economías da zona euro non será unha excepción á situación xeral descrita para Europa e as economías máis desenvolvidas, se ben seguindo a súa propia traxectoria.

En efecto, a travesía dende a pandemia para a nosa economía foi diferente á da media do país, despois dun menor impacto da pandemia que a levou a baixar un 8,8% o noso produto interior, rebotou con menos forza que a media nacional (5,2% no 2021 e 3,8% no 2022), para saír da crise xa a finais de 2022 e atoparse agora, a lo menos nun 1,2% por encima da situación pre pandemia.

A composición do crecemento é semellante por sectores á media nacional: crecendo os servizos con forza, recuperándose o sector primario de xeito paralelo á climatoloxía e sufrindo a industria para recuperar a velocidade de cruceiro..

O crecemento do 2023 será máis vigoroso do previsto, esperando pechar, unha décima por enriba da previsión do cadro macro dos orzamentos para 2023, grazas a unha demanda externa superior á prevista e a un primeiro semestre cun mellor comportamento do esperado. Para 2024 a ralentización dos nosos socios e os efectos da política monetaria, deixaranse notar; aínda así creceremos a ritmo de pib potencial, máis que no ano

2023 e cun emprego que mostra unha importante consistencia, aumentando en termos de postos de traballo equivalentes a tempo completo e diminuíndo o a taxa de paro.

O apartado do cadro macro da presente memoria describe con maior grao de detalle a evolución dos diferentes compoñentes do PIB galego, pola banda da oferta e da demanda.

I.2. Políticas públicas

Neste contexto de recuperación ameazada por múltiples riscos e incertezas, as políticas públicas asumen un papel fundamental; estes son algún dos seus obxectivos principais:

- Xestionar as incertezas no actual camiño cara a desinflación. De cara ao verán esperabamos que ao comezar a ceder a inflación, entráramos na etapa final do ciclo inflacionario que comezou no 2021, máis a esperanza non é unha política, e a bo seguro a aterraxe non será doada de executar. Os riscos para a inflación agora están máis equilibrados, e é menos probable que a maioría das principais economías precisen novos aumentos considerables das taxas de xuro da política monetaria.
- É fundamental evitar reducir os xuros demasiado cedo, é dicir, antes de que a inflación subxacente dea sinais claras e sostidas de que se está a arrefriar. Aínda non estamos nese punto.
- Uns orzamentos que coordinen as políticas fiscais e a monetaria, apostando pola axuda ás persoas máis vulnerables e o impulso dos investimentos transformadores, pode facer moito para mellorar a situación de xeito acelerado e transitar cara a estabilidade de prezos sen quebrantos.
- Voltar progresivamente ao nivel obxectivo de prezos. Onde as presións inflacionistas sigan a ser elevadas, os Bancos Centrais deben aumentar os tipos de xuro reais por riba dos naturais e mantelos así ata que a inflación subxacente entre nunha clara traxectoria descendente.
- Un relaxo antes de tempo pode supor o risco de desfacer os avances acadados ata o de agora, pola contra unha restrición monetaria excesivamente forte ou duradeira pode levar á recesión a unha economía.
- Neste senso o BCE na súa reunión de política monetaria do pasado 27 de xullo, acordou acadar o obxectivo de inflación no 2025 para tentar causar excesivos danos á economía europea. O BCE leva máis dun ano revisando á alza as súas proxeccións de inflación e retrasando a data que considera que acadará o obxectivo do 2%, o último dato de crecemento dos prezos, correspondente a finais de agosto era dun 5,6%, neste tempo o banco central ten elevado os tipos de

xuro en 425 puntos básicos, ate o 4,25% no que xa é o ciclo de endurecemento monetario máis intenso e longo súa historia.

- Reforzar a supervisión financeira. No entanto, a contorna financeira segue a ser feble en todo o mundo, nun contexto, no que os bancos centrais avanza por un camiño descoñecido para reducir os seus balances. Será importante vixiar a acumulación de riscos e abordar as vulnerabilidades, polo miúdo no sector inmobiliario ou no financeiro non bancario que está menos regulado. Os bancos centrais deben seguir a vixiar o sistema financeiro e estar preparados para usar as súas ferramentas para velar pola estabilidade financeira.
- Coordinar a política fiscal e monetaria. Moitos países respostaron á crise do custe da vida con políticas amplas e non focalizadas de apoio ás persoas e as empresas que contribuíron a amortiguar o shock. Moitas destas medidas son moi custosas e cada vez menos sostibles. No seu lugar, o FMI, a OCDE e a Comisión Europea aconsellan adoptar medidas focalizadas que conserven o espazo fiscal, permitan que os altos prezos da enerxía reduzan a demanda de enerxía e eviten estimular en exceso a economía.
- As políticas pola banda da oferta tamén desenvolven a súa misión, en especial en episodios coma o vivido. Estas poden contribuír a eliminar restricións importantes do crecemento, mellorar a resiliencia, aliviar as presións sobre os prezos e impulsar a transición verde.
- Normalizar as políticas de gasto e apoiar aos vulnerables. Ademais e non menos importante é o feito de que tras varios anos de forte apoio fiscal en moitos países, chegou o momento de repoñer gradualmente as reservas fiscais e de situar a dinámica da débeda sobre unha base máis sostible. Isto axudará a salvagardar a estabilidade financeira e a apuntalar a credibilidade xeral das estratexias de desinflación. Non se trata dunha necesidade xeral de austeridade: o ritmo e a composición da consolidación fiscal han de ter en conta a intensidade da demanda privada, e ao tempo a protección das persoas máis vulnerables.

De todos modos, certas medidas de consolidación a nivel central en especial, semellan máis que apropiadas, como recomendan o FMI, a OCDE e a CE ao noso país; como as consistentes en reverter paulatinamente as axudas extraordinarias para paliar a suba dos prezos da enerxía, unha vez que vaian volvendo a niveis pre crise.

O espazo fiscal tamén é crucial para executar moitas reformas estruturais precisas para posibilitar o ensanchamento do crecemento potencial. Isto é especialmente importante dado que as perspectivas para o crecemento do ingreso per cápita a medio prazo tense deteriorado na última década.

I.3. Os orzamentos para 2024: Estabilidade, Persoas e Futuro

No difícil e incerto contexto económico descrito, os orzamentos da Comunidade Autónoma para 2024, tentan ser un revulsivo que guíe o crecemento e o emprego perante esta situación de forte incerteza e a axuda para que os galegos que o precisen podan encarar a evolución dos prezos.

Para iso, contamos co orzamento máis alto da historia da comunidade autónoma, malia rematar algúns dos programas máis cuantiosos de financiamento de investimentos como o REACT-UE e os fondos estruturais da Unión Europea do período 14-24 (todos eles financiaban investimentos por importe superior a os 388 millóns de euros no 2023).

A consistencia do orzamento da comunidade pode apreciarse na evolución crecente do orzamento financiado con fondos propios durante toda a lexislatura.

Gráfico VII. Gasto non financeiro financiado con fondos propios

Fonte: Consellería de Facenda e Administración Pública. Xunta de Galicia

Podemos apreciar así como este “orzamento subxacente” medra sen cesar, financiando investimentos e servizos para saír con forza da crise pandémica primeiro e agora para garantir un crecemento e emprego estables, a mellora dos servizos públicos e rebaixas tributarias. Auténtico reflexo da creación de valor para os galegos, que supón a acción do goberno concretada nas contas públicas, acción que chega a todos os galegos e a todos os territorios de Galicia.

E todo isto cun recurso cero ao endebedamento neste 2024, o que implica un orzamento equilibrado e por tanto, xa en situación de consolidación fiscal.

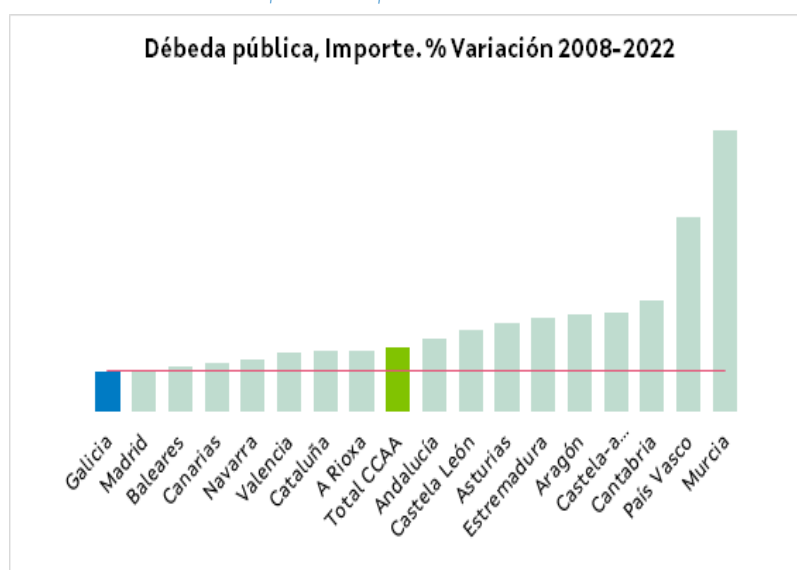
Ademais, a constancia, a previsibilidade e a estabilidade son valores económicos en si mesmos que cobran máis importancia na actualidade, a orientación da política fiscal cara a un gasto eficiente e que aporta resultados, que é solidario para garantir unha sociedade cohesionada, e que inviste no futuro e apoia o emprego e a os que máis o precisan, e todo elo de xeito con unha fiscalidade competitiva ao longo dos anos.

Como se orienta a política asignativa nos orzamentos 2024?

- *Investir en estabilidade*, cunhas finanzas solventes, que non xeran débeda e que consolidan os beneficios fiscais a os galegos, para ser unha das comunidades cun mellor tratamento as rendas medias e baixas, que permiten contar con maior renda a dispor a os cidadáns aproveitando os dividendos do rigor orzamentario.

Cun dos menores endebedamentos acumulados das CC.AA., que permite achegar máis recursos a financiar políticas de gasto, e menos, ao pago do servizo da débeda.

Gráfica VIII. Débeda pública. Variación 2008-2022

Ademais de consolidar todas as rebaixas en vigor, estes orzamentos recollen as seguintes novidades:

No Imposto de Transmisións Patrimoniais tomamos dúas decisións de rebaixa.

- Rebaixamos un punto o tipo xeral para a compra de vivendas usadas (do 9% ao 8%), que se suma a outro punto que xa baixamos no ano 2022. Co cal unha persoa que merque unha vivenda usada aforrase en 2024 en torno a 1.000 por cada 100.000€ que invista na súa compra.
- Por outra banda, rebaxamos máis da metade o Imposto de Transmisións Patrimoniais para a compra de vehículos usados (do 8 ao 3%). E eliminamos este imposto para as compras de vehículos cualificados de 'baixas emisións' e os vehículos de mobilidade persoal.

O noso modelo fiscal baséase nas rebaixas tributarias que priorizan cada ano ás rendas medias e baixas e que atenden de maneira prioritaria a estes colectivos:

- Mozos menores de 36 anos.

- Familias numerosas.
- Persoas con discapacidade.
- E outros colectivos desfavorecidos, entre os que se atopan –por exemplo- as vítimas de violencia de xénero.

Sen esquecermos da consolidación das rebaixas existentes:

No Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas levamos aprobadas catro rebaixas do tramo autonómico desde o ano 2014: Galicia é a 3º CC.AA. con mellor tratamento fiscal para rendas de ata 20.200€. O ano pasado deflactáronse os tres primeiros tramos do IRPF e minorouse o máis baixo, con efectos retroactivos a 1 de xaneiro de 2022. E aumentáronse os mínimos persoal e familiar. Unhas medidas que permitiron aforrar aos contribuíntes galegos 128 millóns de euros. Ademais, para a declaración da renda do IRPR que ven, equipárase fiscalmente ás familias de dous fillos coas numerosas, ás que se lle duplica a dedución. As familias con dous fillos xa poderán deducir 250€, dedución que ata agora tiñan as numerosas e que agora se duplica, ata os 500€. Ademais, por cada fillo a maiores, a partir de tres, esta dedución, se incrementa outros 250€.

No Imposto sobre Sucesións e Doazóns, Galicia é a CA con mellor tratamento fiscal:

- O 99,9% das herdanzas de un familiar directo non tributan.
- Máis de 794.000 beneficiarios desde 2016
- Aos que hai que engadir máis de 13.200 beneficiarios do mellor tratamento fiscal en herdanzas entre irmáns

No Imposto de Transmisións Patrimoniais,:

- a rebaixa dun punto no tipo xeral hai dous anos, que agora baixamos outro punto, e con tipos reducidos para os colectivos prioritarios (desde o 7%, 5%, 3% e ata a supresión en zonas pouco poboadas).
- Máis de 158.000 beneficiarios desde 2019.
- Galicia foi pioneira en España en implantar un programa: 'Impostos 0 no Rural'. Favorecendo os galegos para que poidan vivir no rural e, ademais, vivir do rural. Máis de 163.000 beneficiarios desde 2016.

Nas universidades conxelamos, un ano máis, as taxas, que supoñen un aforro medio por curso de grao de máis de 1.500€.

- *Investir nas persoas.* Os orzamentos para 2024 reforzan os servizos públicos autonómicos e o apoio aos galegos que máis o precisan, apostando pola modernización do servizo de saúde, coa inclusión de novas prestacións, dos servizos sociais en especial aos maiores e reforzando o apoio ás familias e as políticas de vivenda.

E mantendo o apoio aos que máis o precisan, impulsando as medidas de integración no mercado de laboral e loita contra a exclusión.

Co obxectivo de investir nas persoas, para o vindeiro exercicio, a primeira decisión de gasto que tomamos como Goberno galego é reforzar o gasto social, a sanidade, a educación, as políticas sociais e o emprego. O resultado é que chegamos 9.774 M€, 1.234 M€ máis que hai tres anos.

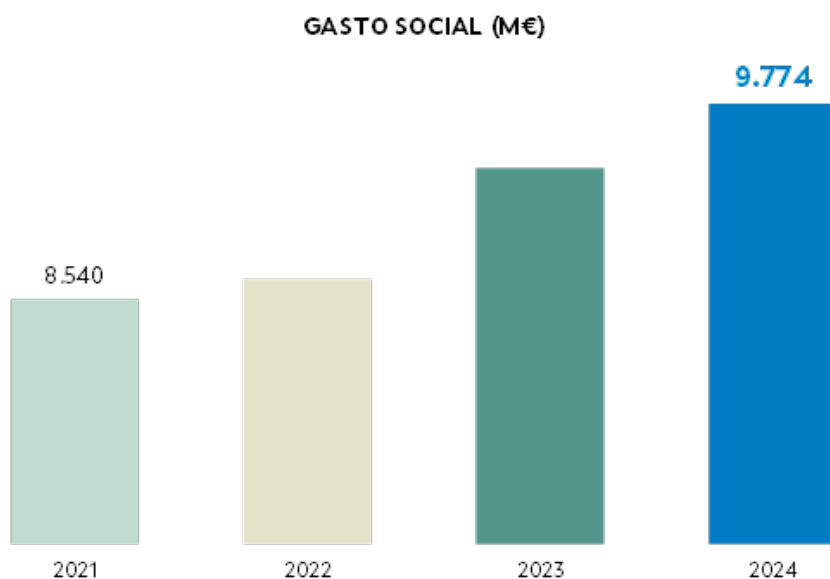
Un ano máis dedicaremos á Sanidade pública máis recursos ca nunca: 5.165 millóns de euros, 198 millóns máis.

Dedicaremos ao Ensino Público máis recursos ca nunca: 2.858 millóns de euros, 63 millóns máis.

Dedicaremos a Políticas Sociais máis recursos ca nunca: 1.303 millóns de euros, 139 millóns máis.

Dedicaremos a Emprego máis recursos ca nunca: 448 millóns de euros, 5 millóns máis.

Gráfica IX. Gasto Social 2021-2024

E como investimos nas persoas?

A través de diversas medidas, das que podemos salientar

- O programa de atención ao alumnado con necesidades específicas de apoio cunha dotación de 25 millóns de euros.
- Redimensionando a oferta de formación profesional achegando 7,7 millóns de euros.

- Cun programa para facilitar a inclusión sociolaboral de colectivos vulnerables cunha dotación de 14,5 millóns de euros.
- Dotando de infraestruturas e equipamentos a atención primaria cunha dotación para este fin de 61 millóns de euros na atención hospitalaria por valor de 255 millóns de euros.
- Así tamén son salientables un conxunto de actuacións como as seguintes
 - O centro de protonterapia dotado con 14,8 millóns de euros.
 - O programa de vacinación ampliando o catálogo de vacinas dotado con 39,7 millóns de euros.
 - A construción de vivendas en alugueiro social cun investimento de 27,5 millóns de euros.
 - Acompañamento no acceso á vivenda para persoas sen fogar dotado con 2,5 millóns de euros.
 - O Bono deportivo de 120 € para os rapaces federados de 6 a 16 anos de idade cunha dotación de 16,2 millóns de euros.
 - Teleasistencia e vivendas conectadas con actuacións por valor de 9,6 millóns de euros.
 - O Bono coidado universal para persoas con dependencia atendidas no seu domicilio de 5.000 € ao ano.
 - Un complemento de 1.200€ para as persoas que reciban unha axuda para residencias privadas.
- *Investir no futuro*, os orzamentos para 2024 sentan as bases do crecemento e emprego futuros, fomentando as condicións financeiras que possibiliten o desenvolvemento dos proxectos transformadores que a comunidade autónoma está a impulsar en liña cos procesos europeos de muda do paradigma dixital, ecolóxico e enerxético e aproveitando os fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia da Unión Europea. Fortalecendo a educación e a investigación, apostando pola modernización do tecido industrial, focalizando os investimentos produtivos na transición enerxética e a electrificación da economía, a nova mobilidade, traccionando a dixitalización da economía e actuando con sentidíño na protección perante o cambio climático. Investimentos que apostan polo crecemento e a transformación, máis tamén pola mellora dos servizos públicos e a asistencia ao cidadán. Investimentos que fortalecen a capacidade de innovar e, polo tanto actúan como panca de crecemento económico.
Investimento que apostan pola mellora da educación, dende a gardería ata a Universidade, fomentan a formación profesional e a acreditación de novas capacidades para os traballadores que lles permitan integrarse ou mellorar na súa vida laboral.

Apoio á modernización do sector primario de especial importancia na nosa comunidade e pilar fundamental cara a acadar unha estrutura económica máis verde, sostible e que cohesione o territorio.

E como investimos no futuro?

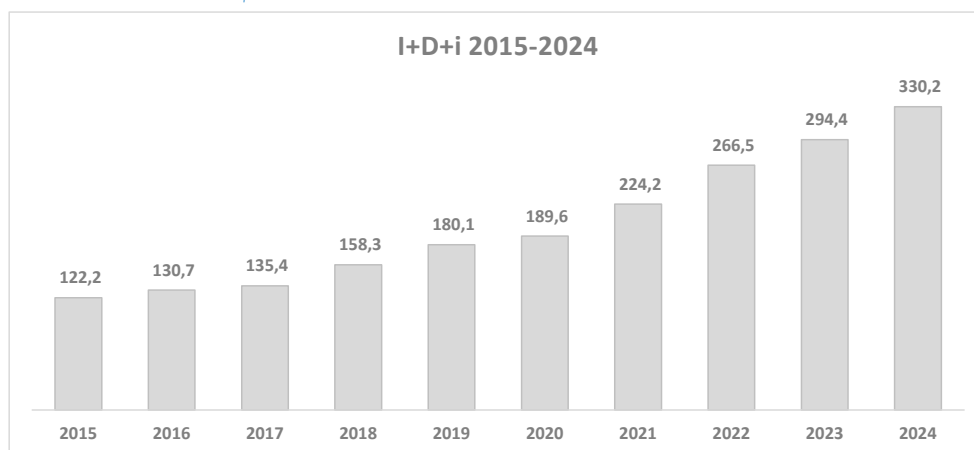
Fortalecendo o crecemento económico:

- A través dos programas Galicia empresa dixital dotado con 6 millóns de euros, Galicia exporta empresas dotado con 4,8 millóns de euros, emprendemento e competitividade con 14 millóns de euros.
- Descarbonización das pemes e incentivos ás enerxías renovables: 9,1 millóns de euros.
- Centro de formación avanzada en transición dixital e verde nas Cidade das TIC: 5 millóns de euros.

Investir no futuro tamén é modernizar o sector primario e avanzar na dixitalización e automatización:

- Centro de ciberseguridade de Galicia e xestión intelixente dotado con 14,3 millóns de euros..
- Polo de tecnoloxías cuánticas dotado con 8 millóns de euros
- Promoción da Tenreira Galega dotado con 12 millóns de euros.
- E investimentos en tecnoloxías forestais dotado con 11 millóns de euros.

Gráfica X. Evolución do orzamento de I+D+i nos orzamentos da comunidade autónoma

I.4. O SEMESTRE EUROPEO 2023

A Comisión Europea (CE) estableceu no 2011 o nomeado «Semestre Europeo», co gallo de mellorar as sinerxias entre as políticas económicas dos países que integran a Unión Europea (UE) e aumentar a vixilancia sobre os seus potenciais desequilibrios macroeconómicos, de xeito especial naqueles que pertencen á Unión Económica e Monetaria (UEM) un ciclo anual no que se deseñan e coordinan as políticas económicas e que recolle a análise da situación económica dos Estados membros, así como dos seus plans de reformas orzamentarias, macroeconómicas e estruturais.

O 22 de novembro de 2022, a Comisión adoptou o Estudo Prospectivo Anual sobre o Crecemento Sustentable para 2023, marcando así o inicio do Semestre Europeo de 2023 para a coordinación das políticas económicas. O 23 de marzo de 2023, o Consello Europeo referendou as prioridades do estudo ao redor das catro dimensións da sustentabilidade competitiva. O 22 de novembro de 2022, a Comisión, sobre a base do Regulamento (UE) n.º 1176/2011, adoptou así mesmo o Informe sobre o Mecanismo de Alerta de 2023, no que sinalaba a España como un dos Estados membros que poden presentar desequilibrios ou poden estar expostos ao risco de padecelos, e para os que sería necesario un exame exhaustivo. Na mesma data, a Comisión adoptou tamén un ditame sobre o proxecto de plan orzamentario de España para 2023. A Comisión adoptou así mesmo unha Recomendación de Recomendación do Consello sobre a política económica da zona do euro, que o Consello aprobou o 16 de maio de 2023, así como a proposta de Informe Conxunto sobre o Emprego de 2023, no que se analiza a execución das orientacións para as políticas de emprego e os principios do alicerce europeo de dereitos sociais, que o Consello adoptou o 13 de marzo de 2023.

Aínda que as economías da UE están a mostrar unha notable resiliencia, o contexto xeopolítico segue tendo unha incidencia negativa. En tanto que a UE apoia de maneira firme a Ucraína, a súa axenda de política económica e social céntrase en reducir os efectos negativos das perturbacións enerxéticas a curto prazo, tanto para os fogares como para as empresas vulnerables, e en manter os esforzos para contribuír á consecución da transición ecolóxica e dixital, apoiar o crecemento sustentable e inclusivo, salvagardar a estabilidade macroeconómica e aumentar a resiliencia a medio prazo. Tamén se centra especialmente en aumentar a competitividade e a produtividade da UE.

O 1 de febreiro de 2023, a Comisión publicou a Comunicación titulada «Un Plan Industrial do Pacto Verde para a era de cero emisións netas» co fin de impulsar a competitividade da industria de cero emisións netas da UE e apoiar a rápida transición cara á neutralidade climática. O Plan complementa os esforzos que se están realizando no marco do Pacto Verde Europeo e do plan REPowerEU. O seu obxectivo é crear unha contorna máis propicia para aumentar a capacidade de fabricación da UE en relación coas tecnoloxías e produtos de cero emisións netas necesarios para cumprir os ambiciosos obxectivos climáticos da UE, así como garantir o acceso ás materias primas fundamen-

tais pertinentes, en particular mediante a diversificación do abastecemento, a explotación adecuada dos recursos xeolóxicos nos Estados membros e a maximización da reciclaxe de materias primas. O Plan baséase en catro alicerces: un marco regulador previsible e simplificado, un acceso máis rápido ao financiamento, a mellora das capacidades e un comercio aberto para unhas cadeas de subministración resilientes. O 16 de marzo de 2023, a Comisión publicou tamén a Comunicación titulada «Competitividade a longo prazo da UE: máis aló de 2030»⁶, estruturada ao redor de nove factores que se reforzan mutuamente, co obxectivo de traballar en pos dun marco normativo que favoreza o crecemento. A Comunicación establece prioridades políticas destinadas a garantir activamente melloras estruturais, investimentos ben enfocados e medidas normativas para a competitividade a longo prazo da UE e os seus Estados membros. As recomendacións que figuran a continuación contribúen a abordar estas prioridades.

En 2023, o Semestre Europeo para a coordinación das políticas económicas segue evolucionando en consonancia coa aplicación do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia. A execución plena dos plans de recuperación e resiliencia segue sendo esencial para cumprir as prioridades políticas no marco do Semestre Europeo, xa que devanditos plans abordan a totalidade ou unha parte significativa das recomendacións específicas por país pertinentes formuladas nos últimos anos. As recomendacións específicas por país de 2019, 2020 e 2022 seguen sendo igual de pertinentes tamén para os plans de recuperación e resiliencia revisados, actualizados ou modificados de conformidade cos artigos 14, 18 e 21 do Regulamento (UE) 2021/241.

O Regulamento relativo a REPowerEU, adoptado o 27 de febreiro de 2023, ten por obxecto eliminar rapidamente a dependencia da UE das importacións de combustibles fósiles de Rusia. Isto contribuirá á seguridade enerxética e á diversificación da subministración enerxética da UE e aumentará a implantación das enerxías renovables, a capacidade de almacenamento de enerxía e a eficiencia enerxética. O Regulamento permite aos Estados membros incluír un novo capítulo de REPowerEU nos seus plans nacionais de recuperación e resiliencia co fin de financiar reformas e investimentos cruce que contribúan a alcanzar os obxectivos de REPowerEU. Tamén contribuirán a impulsar a competitividade da industria de cero emisións netas da UE, tal como indícase no Plan Industrial do Pacto Verde para a era de cero emisións netas, e a poñer en práctica as recomendacións específicas por país en materia de enerxía dirixidas aos Estados membros en 2022 e, no seu caso, en 2023. O Regulamento relativo a REPowerEU introduce unha nova categoría de axuda financeira non reembolsable, facilitada aos Estados membros para financiar novas reformas e investimentos relacionados coa enerxía no marco dos seus respectivos plans de recuperación e resiliencia.

O 8 de marzo de 2023, a Comisión adoptou unha Comunicación na que se proporcionan orientacións para a política fiscal en 2024. O seu obxectivo é apoiar a elaboración dos programas de estabilidade e converxencia dos Estados membros e así reforzar a coordinación das políticas. A Comisión lembrou que a cláusula xeral de salvaguardia do

Pacto de Estabilidade e Crecemento desactivarase a finais de 2023 e avogou por unhas políticas fiscais en 2023-2024 que garantan a sustentabilidade da débeda a medio prazo e aumenten o potencial de crecemento de maneira sustentable. Convidouse os Estados membros a que explicasen nos seus programas de estabilidade e converxencia de 2023 o modo en que os seus plans de política fiscal garantirán o respecto do valor de referencia do déficit do 3 % do PIB e unha redución da débeda verosímil e continuada ou o seu mantemento en niveis prudentes a medio prazo. A Comisión convidou os Estados membros a eliminar gradualmente as medidas fiscais nacionais introducidas para protexer aos fogares e as empresas da perturbación nos prezos da enerxía, empezando polas menos específicas. Especificou que, se fose necesario prorrogar as medidas de apoio en resposta a novas presións dos prezos da enerxía, os Estados membros deberían orientalas moito mellor que no pasado aos fogares e as empresas vulnerables. A Comisión propuxo que as recomendacións de política fiscal cuantifícasense e diferenciasen e formulásense sobre a base do gasto primario neto, tal como propónse na súa Comunicación sobre as orientacións para unha reforma do marco de gobernanza económica da UE. Recomendou que todos os Estados membros deben seguir protexendo os investimentos financiados a nivel nacional e garantir a absorción efectiva dos fondos do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia e outros fondos da UE, atendendo especialmente á transición ecolóxica e dixital e aos obxectivos en materia de resiliencia. A Comisión indicou tamén que propoñerá ao Consello a apertura, na primavera de 2024, dos procedementos de déficit excesivo baseados nos datos de execución de 2023, de conformidade coas disposicións legais vixentes.

O 26 de abril de 2023, a Comisión presentou propostas legislativas para aplicar unha reforma global das normas de gobernanza económica da UE. O obxectivo central das propostas é reforzar a sustentabilidade da débeda pública e promover o crecemento sustentable e incluso en todos os Estados membros a través de reformas e investimentos. As propostas teñen por obxecto proporcionar aos Estados membros un maior control sobre o deseño dos seus plans a medio prazo, á vez que se establece un réxime de control do cumprimento máis estrito para garantir que os Estados membros cumpren os compromisos asumidos nos seus plans fiscais estruturais a medio prazo. O obxectivo é concluír o labor legislativo en 2023.

O 28 de abril de 2023, España presentou o seu Programa Nacional de Reformas de 2023 e, o 28 de abril de 2023, o seu Programa de Estabilidade de 2023, de conformidade co artigo 4, apartado 1, do Regulamento (CE) n.º 1466/97. Tendo en conta as súas interrelacións, ambos os programas avaliáronse conxuntamente. De conformidade co artigo 27 do Regulamento (UE) 2021/241, o Programa Nacional de Reformas de 2023 reflicte tamén o informe semestral de España sobre os avances realizados na execución do seu Plan de Recuperación e Resiliencia.

A Comisión publicou o informe específico de 2023 sobre España o 24 de maio de 2023. Nel avaliábanse os avances realizados por España para poñer en práctica as recomendacións específicas por país pertinentes adoptadas polo Consello entre 2019 e 2022

e faciase balance da execución do Plan de Recuperación e Resiliencia por parte de España. Partindo desta análise, no informe específico sinálanse as deficiencias con respecto aos retos que non se abordan, ou só abórdanse parcialmente, no Plan de Recuperación e Resiliencia, así como os retos novos e emerxentes. Así mesmo, avalía os avances de España na aplicación do alicerce europeo de dereitos sociais e na consecución dos obxectivos principais da UE en materia de emprego, capacidades e redución da pobreza, así como na consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable das Nacións Unidas..

A Comisión realizou un exame exhaustivo sobre España de conformidade co artigo 5 do Regulamento (UE) n.º 1176/2011 e publicou os seus resultados o 24 de maio de 2023. Chegou á conclusión de que España está a experimentar desequilibrios macroeconómicos. En particular, as vulnerabilidades relacionadas coa elevada débeda privada, pública e exterior, que teñen relevancia transfronteiriza, están a diminuír, pero seguen presentes. A débeda exterior e especialmente as cocientes de débeda privada diminuíron durante a década de 2010 e, tras unha interrupción temporal en 2020, renovaron o seu descenso en 2021 e espérase que sigan diminuíndo, favorecidas polo crecemento económico. Con todo, mantéñense en niveis aínda elevados. A posición exterior beneficiouse dunha balanza por conta corrente que rexistrou superávit durante unha década, aínda que se reduciu recentemente, reflectindo os efectos da pandemia nas exportacións turísticas e do aumento dos prezos da enerxía en 2022. A débeda pública segue sendo elevada. En 2022 retomou a traxectoria descendente que produciu melloras antes da pandemia, impulsada polo forte crecemento do PIB nominal, pero mantense por encima dos niveis anteriores á pandemia. Prevese que esta redución continúe en 2023 e 2024, a un ritmo máis moderado, apoiada por medidas en materia de políticas contidas no Plan de Recuperación e Resiliencia. O sistema financeiro ha mostrado resiliencia fronte ás recentes perturbacións provocadas pola pandemia e a crise enerxética. O desemprego volveu a diminuír, pero segue sendo elevado e seguen existindo bolsas de vulnerabilidade, cun desemprego xuvenil e de longa duración moi elevado. Os posibles riscos que afectan á maior redución das vulnerabilidades están relacionados principalmente cos efectos do endurecemento das condicións financeiras sobre a situación financeira dos fogares e as empresas, así como sobre a sustentabilidade da débeda pública a medio e longo prazo ante as actuais condicións do mercado e o envellecemento da poboación. Os avances nas políticas foron favorables e a continuación da execución do Plan de Recuperación e Resiliencia debería achegar novas melloras.

No Programa de Estabilidade 2023, prevese que o déficit das administracións públicas diminúa ao 3,0 % do PIB en 2024. A diminución en 2024 tamén reflicte a eliminación gradual das medidas relativas á enerxía. O programa prevé que a cociente de débeda pública con respecto ao PIB diminúa ao 109,1 % a finais de 2024. Sobre a base das medidas coñecidas na data límite das previsións, as previsións da primavera de 2023 da Comisión contemplan un déficit público do 3,3 % do PIB en 2024. Estas previsións están en consonancia co déficit previsto no programa. As previsións da primavera de 2023 da Comisión indican unha cociente de débeda pública con respecto ao PIB similar, do 109,1 % a finais de 2024.

○ Programa de Estabilidade prevé a eliminación progresiva das medidas de apoio en materia enerxética en 2024, con excepción do imposto sobre os beneficios inesperados aplicable ás empresas enerxéticas. A Comisión tamén conta coa eliminación progresiva de case todas as medidas de apoio en materia enerxética en 2024 (ingresos netos do 0,1 % do PIB en 2024). Estas estimacións están supeditadas ao suposto de que non se produzan novas subidas dos prezos da enerxía.

○ Regulamento (CE) n.º 1466/97 do Consello esixe unha mellora anual do saldo orzamentario estrutural para cumprir o obxectivo a medio prazo, dun 0,5 % como valor de referencia. Tendo en conta consideracións de sustentabilidade da política fiscal e a necesidade de reducir o déficit por baixo do valor de referencia do 3 % do PIB, sería adecuado mellorar o saldo estrutural en polo menos o 0,7 % do PIB en 2024. Para garantir esta mellora, o crecemento do gasto primario neto financiado a nivel nacional en 2024 non debería superar o 2,6 %, como se reflicte na recomendación. Ao mesmo tempo, as restantes medidas de apoio en materia enerxética (estimadas actualmente pola Comisión nun 0,6 % do PIB en 2023) deberían eliminarse progresivamente, dependendo da evolución do mercado da enerxía e comezando coas menos específicas, e os aforros correspondentes deberían utilizarse para reducir o déficit público.

Supoñendo que as políticas non varíen, as previsións da primavera de 2023 da Comisión estiman que o gasto primario neto financiado a nivel nacional creza nun 1,4 % en 2024, o que se sitúa por baixo da taxa de crecemento recomendada.

○ Programa de Estabilidade esboza unha traxectoria de política fiscal a medio prazo ata 2026. Segundo o programa, prevese que o déficit público diminúa gradualmente ata alcanzar o 2,7 % do PIB en 2025 e o 2,5 % en 2026. Por conseguinte, prevese que o déficit público diminúa e sitúese por baixo do 3 % do PIB en 2025. Segundo o programa, espérase que a cociente de débeda pública con respecto ao PIB baixe do 109,1 % a finais de 2024 ao 106,8 % a finais de 2026.

De conformidade co artigo 19, apartado 3, letra b), e co anexo V, criterio 2.2, do Regulamento (UE) 2021/241, o Plan de Recuperación e Resiliencia inclúe un amplo conxunto de reformas e investimentos que se reforzan mutuamente e que deben realizarse de aquí a 2026. Ata a data, a aplicación do Plan de Recuperación e Resiliencia de España avanzou ben. España presentou tres solicitudes de pago, correspondentes a 121 fitos e obxectivos do plan e que deron lugar a un desembolso total de 28.000.000.000 EUR. Aínda que España estaba entre os Estados membros máis avanzados na aplicación do plan, agora prevé revisalo para duplicar con fartura o seu volume. Esta revisión debería ir acompañada dunha capacidade administrativa suficiente para garantir a absorción eficaz e eficiente dos fondos de recuperación e resiliencia e doutros fondos dispoñibles da UE e nacionais. En particular, España manifestou a súa intención de solicitar préstamos e beneficiarse dunha maior asignación de subvencións do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia. O plan revisado tamén incluírá un capítulo de REPowerEU, que se financiará polo menos parcial-

mente coas subvencións adicionais de REPowerEU. A rápida inclusión do novo capítulo de REPowerEU no Plan de Recuperación e Resiliencia permitirá financiar reformas e investimentos adicionais en apoio dos obxectivos estratéxicos de España no ámbito da enerxía e a transición ecolóxica. De conformidade co artigo 14, apartado 6, do Regulamento (UE) 2021/241, o 28 de marzo de 2023, España manifestou a súa intención de solicitar 84.000.000.000 EUR de axuda adicional en forma de préstamos no marco do Mecanismo de Recuperación e Resiliencia. A participación sistemática e efectiva das administracións autonómicas e locais, dos interlocutores sociais e outras partes interesadas pertinentes segue sendo importante para a execución satisfactoria do Plan de Recuperación e Resiliencia, así como doutras políticas económicas e de emprego que van máis aló do que este abarca, a fin de garantir unha ampla asunción do programa de políticas no seu conxunto.

Á luz da avaliación da Comisión, o Consello examinou o Programa de Estabilidade de 2023 e o seu ditame reflíctese na recomendación I que figura a continuación.

Tendo en conta das estreitas interrelacións entre as economías dos Estados membros da zona do euro e a súa contribución colectiva ao funcionamento da unión económica e monetaria, o Consello recomendou aos Estados membros da zona do euro que tomasen medidas, tamén a través dos seus plans de recuperación e resiliencia, para: i) preservar a sustentabilidade da débeda e absterse de prestar un apoio xeneralizado á demanda agregada en 2023, orientar mellor as medidas de política fiscal adoptadas para mitigar os efectos dos elevados prezos da enerxía e reflexionar sobre formas adecuadas de reducir paulatinamente o apoio a medida que diminúan as presións dos prezos da enerxía; ii) manter un elevado investimento público e promover o investimento privado para apoiar a transición ecolóxica e dixital; iii) apoiar unha evolución salarial que mitigue a perda de poder adquisitivo e ao mesmo tempo limite os efectos de segunda rolda sobre a inflación, seguir mellorando as políticas activas do mercado de traballo e responder á escaseza de persoal cualificado; iv) mellorar a contorna empresarial e asegurarse de que o apoio ás empresas en materia enerxética sexa rendible, temporal, estea dirixido a empresas viables e manteña os incentivos para a transición ecolóxica; e v) preservar a estabilidade macrofinanciera e supervisar os riscos, á vez que se segue traballando na culminación da unión bancaria. No caso de España, as recomendacións 1, 2 e 3 contribúen á aplicación das recomendacións primeira, segunda e terceira para a zona do euro.

Á luz do exame exhaustivo da Comisión e desta avaliación, o Consello examinou o Programa Nacional de Reformas de 2023 e o Programa de Estabilidade de 2023. As súas recomendacións, formuladas en virtude do artigo 6 do Regulamento (UE) n.º 1176/2011, reflíctense na recomendación I que figura a continuación. As políticas a que fai referencia a recomendación I contribúen a abordar as vulnerabilidades relacionadas coa elevada débeda pública. A recomendación 2 contribúe a aplicar a recomendación I. As políticas a que fai referencia a recomendación I contribúen tanto a abordar os desequilibrios como a aplicar as recomendacións para a zona do euro,.

RECOMENDA a España que tome medidas en 2023 e 2024 co fin de:

1. Eliminar gradualmente as medidas de apoio en materia enerxética en vigor ata finais de 2023, aproveitando os aforros correspondentes para reducir o déficit público. No caso de que fosen necesarias medidas de apoio debido a novos aumentos dos prezos da enerxía, garantir que ditas medidas oriéntense a protexer aos fogares e as empresas vulnerables, que sexan factibles desde o punto de vista da política fiscal e que manteñan os incentivos para o aforro de enerxía.

Garantir unha política fiscal prudente, en particular limitando o aumento nominal do gasto primario neto financiado a nivel nacional en 2024 a un máximo do 2,6 %.

Preservar o investimento público financiado a nivel nacional e garantir a absorción efectiva das subvencións do MRR e outros fondos da UE, en particular para fomentar as transicións ecolóxica e dixital.

Para o período posterior a 2024, seguir aplicando unha estratexia de política fiscal a medio prazo de saneamento gradual e sustentable, combinada con investimentos e reformas que propicien un maior crecemento sustentable, co fin de lograr unha situación orzamentaria prudente a medio prazo..

2. Manter o impulso na execución constante do seu Plan de Recuperación e Resiliencia e finalizar rapidamente o capítulo de REPowerEU, con vistas a iniciar rapidamente a súa aplicación. Garantir que segue dispoñendo de capacidade administrativa suficiente tendo en conta do aumento previsto do alcance do plan. Proceder á rápida execución dos programas da política de cohesión, en estreita complementariedade e sinerxia co Plan de Recuperación e Resiliencia.

3. Reducir a dependencia dos combustibles fósiles. Acelerar a implantación das enerxías renovables, en particular mediante unha maior simplificación e dixitalización dos procedementos de concesión de permisos, o apoio ao labor das autoridades responsables da concesión de permisos, a mellora do acceso á rede e o investimento no almacenamento de enerxía, o transporte e a distribución de electricidade e as interconexións eléctricas transfronteirizas. Aumentar a dispoñibilidade de vivendas sociais e alcanzables eficientes desde o punto de vista enerxético, tamén mediante a renovación, e acelerar a electrificación dos edificios e a penetración da electromovilidad. Intensificar os esforzos en materia de políticas destinados a proporcionar e adquirir as capacidades necesarias para a transición ecolóxica.

I.5. PLAN ORZAMENTARIO 2024

O pasado 15 de outubro o goberno de España presenta o plan orzamentario perante a Comisión Europea para 2024. O enfoque que se seguiu na elaboración e remisión do Plan Orzamentario para 2024 consiste nun escenario fiscal inercial. No devandito escenario, en 2024 os ingresos tributarios proxéctanse sen ter en conta as medidas de carácter temporal que afectan os impostos sobre a produción con data de vencemento do 31 de decembro de 2023. Polo lado dos gastos, si se inclúen determinadas medidas por considerar que se adoptarán en calquera escenario. É o caso da revalorización das pensións para garantir o mantemento do seu poder adquisitivo ou o incremento de retribucións dos empregados públicos para 2024 segundo o acordo de outubro de 2022 da Mesa Xeral de Negociación da Función Pública.

O déficit previsto para o conxunto das Administracións Públicas en 2024 sería do 3,0 por cento do PIB, cunha previsión de peche do exercicio 2023 cun déficit público do 3,9 por cento do PIB, resultado totalmente aliñado coa senda remitida a Bruxelas no Programa de Estabilidade 2023-2026 o pasado mes de abril.

En concreto, a senda de déficit e débeda que se presentaba na Actualización do Programa de Estabilidade 2023-2026 remitido a Europa reflectía un equilibrio entre o reforzo da sustentabilidade das finanzas públicas, a protección dos colectivos máis vulnerables e o apoio ao crecemento económico.

O pasado 8 de marzo a Comisión Europea publicou unha Comunicación coas “Orientacións de Política Fiscal para 2024” que terán que cumprir os Programas de Estabilidade e Converxencia dos Estados membros

Nestas Orientacións a Comisión reiterou que en 2024 desactívase a cláusula de salvagarda. Ademais, a Comisión tamén pediu aos Estados membros que reforzasen a sustentabilidade das súas finanzas públicas a partir do ano que vén, sempre na medida en que a inestabilidade xeopolítica e de prezos provocada pola invasión rusa permítalo.

Por último, neste contexto, o proceso de reforma do marco de gobernanza económica da Unión Europea que a Comisión Europea iniciou en febreiro de 2020 adquire tamén un papel relevante. Este proceso retomouse no outono de 2021, e en novembro de 2022 a Comisión publicou unha Comunicación esbozando as principais liñas da súa proposta. O 26 de abril de 2023 a Comisión presentou finalmente tres textos lexislativos: novo regulamento para o brazo preventivo, modificación do regulamento para o brazo correctivo e modificación da directiva de marcos orzamentarios nacionais.

As propostas da Comisión Europea para a activación das regras fiscais representan unha oportunidade importante para España. Estas propostas buscan reforzar a sustentabilidade da débeda pública e promover un crecemento sustentable e inclusivo en todos

os Estados membros. A simplificación das normas fiscais e a introdución de salvaguardias comúns proporcionan un marco máis claro e predicible para a xestión fiscal do país. Isto facilita a toma de decisións e a planificación fiscal.

Ademais, as propostas alentan as reformas e investimentos necesarias para abordar as transicións ecolóxicas e dixitais. Isto está aliñado coas prioridades do país e brinda a oportunidade de fortalecer a economía de España en áreas crave.

O déficit previsto para o conxunto das Administracións Públicas en 2024 no presente Plan Orzamentario sería do 3,0 por cento do PIB, o mesmo que o previsto na Actualización do Programa de Estabilidade do pasado abril. Devandito escenario, do mesmo xeito que nos anteriores Plans Orzamentarios, constrúese sobre a base do principio de “neutralidade” previsto para o Mecanismo de Recuperación e Resiliencia (que supón que no momento en que se computa un gasto con cargo a fondos do Mecanismo, automaticamente recoñécese un ingreso pola mesma cantidade, con independencia de cando se realicen finalmente os pagos), polo que non se incluíron os ingresos e gastos do MRR na táboa de previsións fiscais 2023-2026.

En 2023 a débeda continuará a senda descendente que viña observando desde 2021, prolongándose esta tendencia en 2024, situándoa por baixo do 110 por cento do PIB a peche de 2023. Espérase que se reduza así a cociente débeda PIB en 2024 un total de aproximadamente 14 puntos de PIB respecto a o seu valor en 2020, ata situarse no 106,3 por cento do PIB.